

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

SZÚ se za ČR uchází o 90 milionů korun z evropského grantu HERA. Peníze půjdou do infrastruktury laboratoří detekujících varianty SARS-CoV-2

Česká republika, zastoupená Státním zdravotním ústavem a spolupracujícími odbornými garanty v podobě významných institucí, usiluje o získání v přepočtu devadesáti milionů korun (zhruba 3,5 milionu EUR) na investice do infrastruktury ve zdravotnických laboratořích tak, aby dotace umožnila posílit systém dohledu nad variantami a zvýšila se tak sekvenční kapacita SARS-CoV-2 v České republice. Vyrozumění o tom, zda ČR se žádostí uspěla, dostaneme na konci srpna.

Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) a generální ředitelství Evropské komise pro zdraví a bezpečnost potravin (DG SANTE) vytvořily v reakci na pandemii SARS-CoV-2 pracovní skupinu s názvem inkubátor HERA - Health Emergency Preparedness and Response. HERA zahájila řadu aktivit, které mají pomoci posílit kapacitu členských států pro detekci variant SARS-CoV-2 v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. Dne 1. 6. 2021 vypsala HERA výzvu Grant/2021/PHF/23776 právě na podporu sekvenčních kapacit a rychlé detekce.

"Do tohoto programu mohou být zahrnuty investice do všech kroků nezbytných pro celogenomovou sekvenaci a PCR testování, případně lze peníze podpořit i další technologie umožňující rychlou detekci mutací variant viru. Mezi příklady patří systémy pro správu a archivaci laboratorních vzorků, nebo pro analýzu dat. Grant podporuje především investice do přístrojového vybavení a do vybudování udržitelného systému," vysvětluje možné využití peněz ředitelka Státního zdravotního ústavu MUDr. Barbora Macková.

Každá země smí podat jediný projekt a hlavním žadatelem musí být instituce přímo spadající do státem řízené struktury ochrany veřejného zdraví. Za Českou republiku tedy SZÚ. Do projektu pak mohou být zapojeny i další subjekty, které svým zaměřením splňují vědeckou a odbornou způsobilost vyžadovanou pro úspěšné řešení projektu.

Hlavním řešitelem a odborným garantem je RNDr. Helena Jiřincová, vedoucí Národní referenční laboratoře pro chřipku a nechřipková virová respirační onemocnění SZÚ, odbornými guaranty a spoluřešiteli za SZÚ jsou MUDr. Hana Orlíková a MUDr. Monika Liptáková z Oddělení epidemiologie infekčních nemocí a RNDr. Alena Fialová, Ph.D. z Oddělení biostatistiky.

Spoluřešiteli a odbornými guaranty ve spolupracujících institucích jsou:

- Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě, Ing. Eduard Ježo a Mgr. Jakub Mrázek
- Zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem, Ing. Eduard Ježo a RNDr. Vlastimil Král
- Ústav molekulární a translační medicíny LF UP, doc. MUDr. Marián Hajdúch, PhD.
- Ústav molekulární genetiky Akademie věd České republiky - Mgr. Michal Kolář, Ph.D., Mgr. Jan Pačes, Ph.D.
- Přírodovědecká fakulta UK BIOCEV, doc. Mgr. Vladimír Hampl, Ph.D., RNDr. Ruth Tachezy, Ph.D.
- Biologické centrum Akademie věd České republiky, Mgr. Martin Kolísko, Ph.D.

- Centrum infekčních nemocí zvířat, Fakulta tropického zemědělství, Česká zemědělská univerzita v Praze, RNDr. Jiří Černý, Ph.D.

"Projekt by měl pomoci celkově v České republice zvýšit sekvenační kapacitu a zrychlit dobu odezvy jednotlivých laboratoří. Cílem je podpořit budování kapacit, materiální a technické sítě laboratorní infrastruktury. Jde především o to umožnit rychlou a automatickou tvorbu výstupů pro usnadnění přípravy zpráv národním autoritám. Stejně tak jde o zrychlení a automatizaci přenosu dat do laboratorních a epidemiologických databází na národní i mezinárodní úrovni," vysvětluje hlavní cíle vedoucí NRL RNDr. Helena Jiřincová.

Infrastruktura, kterou se v případě úspěchu České republiky v žádosti o grant podaří vybudovat, nebude cílena jen úzce na detekci SARS-CoV-2 a jeho variant. Vzhledem k potřebě trvalé udržitelnosti bude existovat možnost využít stejnou infrastrukturu pro detekci dalších infekčních agens a pro vyšetřování antivirotické rezistence.

Celkový rozpočet pro všechny země EU/EEA je 83 000 000 EUR, přičemž se předpokládá, že jednotlivé členské země budou žádat 2 až 5 miliónů Euro. ECDC může přispět úspěšným žadatelům podílem maximálně 90 % z požadované částky, tudíž příjemce musí pokrýt zbývajících minimálně 10 % nákladů.

Úspěšní kandidáti budou vyrozuměni kolem 31. srpna 2021. Realizace projektu pak musí proběhnout během 13 měsíců, předpokládaný termín ukončení je 30. září 2022.